

סגולה

סגולת הצדיק משטפנשט זי"ע

אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], אמר: מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר בליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממונו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

שנה ג'

ליל שישי פרשת כי תשא תשפ"ג

גליון 122

נהגות ישרות * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

חכמת בנו של רבינו זי"ע בילדותו

"ואמלא אתו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת" (שמות לא ג).
ויספר לו [הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע] כי איש אחד מחסידי אביו הרה"ק רבי שלום שכנא זצ"ל, היה לו בן יחיד והיה אילם ר"ל, והזכירו תמיד לפני אבי, ואבי ברך אותו 'השי"ת יעזור לך', וכשהגיע בנו לשנת ה"ג אמרה לו אשתו 'הלא בננו צריך להתחיל להניח תפלין ולהתפלל ולעשות ברכה, לכן נסע כולנו אל הרבי'. ויסעו שלשתם אל אבי ז"ל ויברך אותם כמנהגו 'השי"ת יעזור לכם', ומיד הלך החסיד וקנה משקה וחלק לחסידים כי בטח ברבו שבודאי יוכל בנו לדבר, וכשראתה אשתו שבנה איננו מדבר עוד נכנסו עוד פעם

אל אבי, ויאמר להם לכו אל בני ישראל'נא(2). ואנכי הייתי אז כבן שש, והייתי משחק עם הבן של הגבאי(3), הוא היה סוס ואני רכבתי עליו, ויאמר החסיד הזה אלי 'ישראל'נא אביך הרב שלח אותי אליך שתעזור לבני', שאלתי אותו 'מה יש לבנך', אמר לי 'הוא אילם, שאינו יכול לדבר', נגשתי אליו ושאלתי אותו 'מאין אתה?' והשיב לי, 'מעיר פלונית', ושאלתי עוד 'מה שמך?' והשיב לי, אמרתי לאביו 'מה אתה רוצה הלא בנך מדבר כאחד האדם'. אבל עכשיו הנני רחוק מאוד מזה. ספורי נפלאות מגדולי ישראל, ח"א סיפור קט

השלמות וציונים

1. הנסיבות אשר בגינם סיפר את הדברים מובא שם: פעם אחת שאל אותו איש אחד מדוע אין רואים מן הרה"ק שום מופתים, והשיב לו: הנה כל צדיק הולך בעולמות העליונים מעולם לעולם, ויש עולם א' שנקרא עולם המופתים, ויש צדיקים שאינם כל כך חכמים, כשבאים לעולם זה חושבים שאין עוד עולם יותר גדול מזה והם נשארים שם, ובשביל זה הם מראים מופתים גדולים. אבל יש צדיקים שהם חכמים ויודעים שישנם עוד עולמות יותר גבוהים מעולם המופתים, והולכים משם הלאה, רק כשהשעה נצרכת הם יורדים לעולם המופת לעזור לאיש ישראל. וכאשר הייתי בן שש וכן שבע שנים הייתי אז בעולם המופת. והייתי אז כבר חכם שלא נשארת שם והלכתי הלאה. והסביר וסיפר את הדברים הנ"ל.

וואַרעט השבוע

מהרה"ק ר' דוב בער זי"ע בן הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע - לרגל יומא דהילולא י"ז אדר ע"י חטאי בני ישראל מתגלים י"ב מדות הרחמים
"כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וגו', זה יתנו כל העובר על הפקודים" (שמות ל יב-ג).
כשהלך הבן יקר ר' דוב, הצעיר לבית אביו הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע את חוליו אשר נפטר בו, וקודם פטירתו שלח אליו מחותנו הרה"צ מנחם מנדל זי"ע שיגיד איזה מליצה עבור ישראל, ואז היה פרשת השבוע פרשת כי תשא כי הרב דוב נסתלק בשיבסר לימי חודש אדר. ופתח הבן הקדוש הזה ואמר, 'כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם', לפקודיהם הוא לשון חסרון, מלשון לא נפקד ממנו איש, היינו כשתרצה לדקדק על חסרונם מה שמחסרין מעבודת ה', "זה יתנו" בגימטריא י"ב, כי יש י"ג מדות הרחמים, והמדה הראשונה היא עצם שם הוי"ה, והי"ב מדות צריכים להשתמש בהם להאיש החוטא כמו 'ארך אפים' ו'רב חסד' וכו', וזה שאמו הכתוב 'זה יתנו כל העובר על הפקודים', היינו על ידי שישאל נכשלים בחטאים ר"ל, גורמים בזה שהשי"ת יצטרך להשתמש ב"ב מדות, וזהו 'כל העובר על הפקודים', 'פקודי ה' ישרים', והעוברים עליהם צריכים לבוא לי"ב מדות הרחמים שימחול להם השי"ת, ולולא החוטאים מה מקום היה להשתמש בהמדות, וזה מליצה טובה, ה' ימליץ בעדנו כל טוב. כרם ישראל, פרק כו אות ג

3. ראה עוד אודות גדלותו של הרה"ק מרוז'ין בילדותו בספר כרם ישראל (עמ' ל אות ג-ד) מובא: הרה"ק מאפסא זי"ע אמר עליו שלא שכח כלום ממה שלמד בבטן אמו בהלו נרו עלי ראשו, וכל התורה כאשר כתובה בתורה אש שחורה על גבי אש לבנה מאירה ונגלה לפניו. ועוד בילדותו כאשר היה אצל הרה"ק מאפסא זי"ע אשר היה אז זקן בא בימים, בעמדו לפני הרה"ק נפלה חגורתו והרה"ק מאפסא התכופך והגביה את חגורתו של רבינו וחגר

בעצמו את רבינו שהיה עול ימים רך וצעיר, ואמר שהוא גולל ספר תורה בזה שחונגר את החגורה. וכאשר ראה את סובביו מתפללים על הדבר נענה ואמר 'איתא במדרש שלעתידי לבא עתידים להיות תמהים מה כך פלוני שלא קרא ולא שנה וישוב ומשיח עם האבות, והקדוש ברוך הוא אור להם מה אתם תמהים, לא זכו אלו אלא שמעו לי בחימים' ואז תפס הרה"ק מאפסא את זקנו והכריז 'שבע אני כי המדרש הנ"ל כיון על אותו צדיק' כשהוא מתכוון לרבינו הרה"ק מרוז'ין.

כשהולך רבי ישראל מרוז'ין לחופה בנו רבי אברהם יעקב מסאדיגורה אמר, אבי רבי שלום מפראהבישט זי"ע רגיל היה לומר 'מבני ידעו מי אני', ואני אומר 'מבני ידעו מיהו האלקים'.

הילולא דעדיקה

שער הכניסה לעיר ברדיטשוב

שער הכניסה לעיר פראהבישט

רוב תולדותיהם הובאו בגליונו (גליונות 20, 69 ועוד) ובזאת נביא מעט השלמות והוספות

רה"ק רבי דוב בער מפראהבישט זי"ע לרגל יומא דהילולא - י"ז אדר

פנים האהל בפראהבישט בו טמונים רה"ק רבי שלום מפראהבישט ושני בניו רה"ק רבי אברהם ורבי דוב בער זצ"ל לצד זוגתו הרבנית ע"ה

קרני אור התנוצצו והאירו כל רחבי תבל עת נוספה חוליה נוספת בשלשלת הזהב אשר נמשכת ממורן המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, בלידת רה"ק רבי דוב בער בנו של רבינו רה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע, ונקרא על שם זקינו מרן רה"ק רבי דוב בער המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע. מעט מאד ידוע אודותיו, כי בהיותו נער רק בשנים דיברו בו נכבדות, ויקחהו רה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע לחתן (ככל הנראה לנכדתו, כי אם בעת הסתלקותו של רבינו רה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט בשנת תקס"ג היו עדיין בניו הגדולים רה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע בן ט"ז שנים ורה"ק רבי ישראל מרוז'ין בן ו' שנים, ואז כבר היה רה"ק מבארדיטשוב בן ס"ג שנים), אמנם לא יצא הדבר אל הפועל כיון שאחר שבאו בקשרי שידוכין חלה רה"ק רבי דוב בער את חליו האחרון ולדאבון לב עלתה נשמתו השמימה קודם שנכנס לחופה.

ע"י חטאי בני ישראל מתגלים י"ב מדות הרחמים

לפני פטירתו בא לבקרהו רה"ק ר' לוי יצחק מבארדיטשוב זלה"ה, וכאשר ראה כי תקיף ליה עלמא אמר לו שיגיד איזה המלצת זכות על ישראל, והיה זה בשבוע פרשת כי תשא, ופתח ואמר כתב בפרשת השבוע "כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם" (שמות ל יב), לפקודיהם הוא לשון חסרון, מלשון לא נפקד ממנו איש, היינו כשתרצה

רה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע לרגל יומא דהילולא י"ז אדר תקע"ג

האהל בפראהבישט הנמצא במעלה ההר

קדושתו מנעוריו

בכתבי הגה"ח רבי ישראל פסח וועטשטיין זצ"ל אבד"ק נאוועסליץ מובא: הוא היה אומר [הרה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע], העולם סוברים שאנו מתולדה צדיקים. האמת אינו כך, אנו נולדים גם כן כמוהם, רק החילוק בינינו לבין אנשי העולם הוא בעת שבא ההשכלה והאדם מתחיל לחשוב מה יהיה בסופו, שאצלנו בעת שבא אלינו בפעם הראשונה מחשבה זו, מאז והלאה נשכח מאתנו כל השטותים ומתחילין לילך מדרגא לדרגא.

שאלו אותו מתי נעשה אצלו מחשבה זו, השיב הייתי תינוק רץ על פני הבית, ואבי [הרה"ק רבי שלום שכנא] ז"ל ישב אז עם החסידים בסעודה שלישית של שבת קודש, [היה מנהגו לישב עם החסידים בכל ששת ימי החול לאכול קאשע ולומר תורה והדרכה, ובשבת קודש כל השלש סעודות עם החסידים, כך שמעתי מפ"ק רבי נחום בער'ניו], ואחד החסידים זימר 'צוה', והנה שמעתיני אומר 'ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו' והבנתי הפירוש האלו והתבוננתי מה אומר אבא 'געלויבט אזי אונזער גאט וואס הער האט אונז (א) בשאפן פאר זיין כבוד וועגן [- מהוולל הוא השי"ת שברא אותנו לכבודו], אז קיבלתי על עצמי מני אז והלאה שלא לעשות שום דבר בעולם זולת זה, רק מענין שיבוא מזה כבוד להשי"ת.

עצה לכוונת התפלה

עוד מובא שם: רה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע, קבל לפניו אחד מאנשיו כי מוטרד הוא בפרנסתו ואי אפשר לו לכוון לבו לתפלה. ויען ויאמר לו, תתפלל מתוך הסידור דוקא, ואת הדף הראשון שבסידור שלך, תקבל עליך לאומרו בלב שלם ובדעה מיושבת בכל האפשרות ובכל יכלתך, וכשתגיע לסוף הדף הזה אז תראה לקבל עליך כנ"ל על דף השני, ואחר כך על דף השלישי וכו'.

סדר הסתלקותו מעלמא הדין

עוד מובא בכתבי הגה"ח רבי ישראל פסח וועטשטיין זצ"ל אבד"ק נאוועסליץ: קודם הסתלקותו [של רה"ק רבי אברהם בן רה"ק הר"ר שלום] ניגן 'ידיד נפשי', וסיפר מקודם שאביו ז"ל נגן ידיד נפש קודם הסתלקותו בזה הנגון - והתחיל לנגן ידיד נפש עד תיבת מהר - וכשבא הפקידון להשי"ת אמר כך - מהר רצה להחזיר הפקידון להשי"ת אמר כך - מהר אהוב כי בא מועד - ויצא נשמתו של רה"ק ר"ש בטהרה בתיבת "מועד" נבג"מ זי"ע ועכ"ל בערב סוכות, וגם אבי זקינו ז"ל הר"ר ליבציא ז"ל דיין מברוסלאווי היה אז שם.

העיקר הוא השמחה

עיקר ומקור ויסוד כל נחת טוב, אמת ואמונה חק ולא יעבור שמחה בראש ושמחה בסוף וסביב ותוך, מזה כל טוב כמאמר החסיד ולשמחה מה זו עושה פירוש א וואסיר שמחה סע איז עושים פעולה בעבודת השי"ת. סליק. מכת"י, נראה שהדברים הובאו משמו של רה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע

מקור מחצבתו

בכתבי רה"ח רבי פנחס אהרונוביץ ז"ל מובא: פעם שבת רה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע בעיר שדה לבן הנקראת בפי היהודים בשם "שווארץ טומאה", ובמוצאי שבת קודש כשחזר מבית הכנסת דשם התיישב על אבן אחת, וישב שם בדביקות עצומה זמן רב. כשהתעורר מדביקותו, נשא ידיו אל השמים, ואמר: 'מה אעשה אשר נשמת'י חצובה מהפסוק "אלקים אל דמי לך, אל תחרש ואל תשקוט א - ל" (תהלים פגב).

התבוננות קודם האכילה

מובא בכתבי הגה"ח רבי ישראל פסח וועטשטיין זצ"ל אבד"ק נאוועסליץ: הרה"ק רבי אברהם מפראהבישט זי"ע אמר לאחד מאנשיו, כשתשב על שלחןך לאכול את תישב